

Finantsinspeksioon

Soovituslik juhend Finantsinspeksiooni ja Tagatisfondi stressitestide alase koostöö kohta

Soovituslik juhend on kehtestatud Finantsinspeksiooni juhatuse 12.12.2016 otsusega nr 1.1-7/125.

Pädevus

Finantsinspeksiooni seaduse (edaspidi FIS) § 3 lõike 1 kohaselt teostab Finantsinspeksioon riiklikku finantsjärelevalvet finantssektori stabiilsuse, usaldusväärsuse ja läbipaistvuse ning toimimise efektiivsuse suurendamise, süsteemsete riskide vähendamise ning finantssektori kuritegelikel eesmärkidel ärakasutamise tõkestamisele kaasaaitamise eesmärgil, et kaitsta klientide ja investorite huve nende vahendite säilimisel ning seeläbi toetada Eesti rahasüsteemi stabiilsust.

FIS § 57 lõike 1 kohaselt on Finantsinspeksioonil õigus välja anda soovitusliku iseloomuga juhendeid finantssektori tegevust reguleerivate õigusaktide selgitamiseks või finantsjärelevalve subjektide suunamiseks.

FIS § 57 lõike 3 kohaselt kiidab Finantsinspeksiooni soovitusliku iseloomuga juhendi heaks juhatuse otsusega ja see avaldatakse FIS § 53 lõikes 3 sätestatud viisil.

Tagatisfondi seaduse (edaspidi TFS) § 921 lõike 1 kohaselt teeb Tagatisfond hüvitiste väljamaksmise tagamiseks koostöös Finantsinspeksiooniga vähemalt korra iga kolme aasta järel stressitesti.

Eesmärk

Finantssektori usaldusväärsuse ja läbipaistvuse eesmärgil kehtestatakse FIS § 57 lõigete 1 ja 3 alusel Finantsinspeksiooni ja Tagatisfondi stressitestide teostamise alase koostöö üldnõuded soovitusliku juhendina.

Selle soovitusliku juhendi eesmärk on sätestada Finantsinspeksiooni ja Tagatisfondi vaheline stressitestide alane koostöö, mis tuleneb Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/49/EL, 16.04.2014, mis käib hoiuste tagamise skeemide kohta, sätestatust. Selle direktiivi artikli 4 lõige 10 sätestab järgmise:

- Liikmesriigid tagavad, et hoiuste tagamise skeemid teevad korrapäraselt oma süsteemidele stressiteste ning et hoiuste tagamise skeeme teavitatakse nii kiiresti kui võimalik sellest, kui pädevad asutused avastavad krediitiasutuses probleeme, mis võivad tõenäoliselt viia hoiuste tagamise skeemide sekkumiseni.
- Sellised testid tehakse vähemalt iga kolme aasta järel või sagedamini, kui see on asjakohane. Esimene stressitest tehakse hiljemalt 3. juuliks 2017.
- Stressitestide tulemustele tuginedes korraldab Euroopa Pangandusjärelevalve vähemalt iga viie aasta järel määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 30 alusel vastastikuseid eksperdihindamisi, et hinnata hoiuste tagamise skeemide vastupidavust. Hoiuste tagamise skeemid on Euroopa Pangandusjärelevalvega teavet vahetades kohustatud järgima ametisaladuse hoidmise nõudeid vastavalt kõnealuse määruse artiklile 70.

Finantsinspeksioon

Euroopa Pangandusjärelevalve asutus on tuginedes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1093/2010, 24.11.2010, millega asutatakse mh Euroopa Pangandusjärelevalve asutus, artiklile 16 vastu võtnud järgmise suunise: direktiivi 2014/49/EL kohaste hoiuste tagamise skeemide stressitestide kohta (EBA/GL/2016/04, 19.10.2016).

Selle Euroopa Pangandusjärelevalve asutuse suunistega kehtestatakse direktiivi 2014/49/EL artikli 4 lõike 10 kohaselt hoiuste tagamise skeemidele (edaspidi Tagatisfond) kohustuslike stressitestide miinimumpõhimõtted ja -sisu. Kõnealuse Euroopa Pangandusjärelevalve asutuse suunise peamine adressaat on Tagatisfond, ent suunis seab teatavad koostööalased kohustused ka Finantsinspeksioonile. Täpsemalt on Finantsinspeksioonil puutumus Euroopa Pangandusjärelevalve asutuse suuniste punktidega nr 35, 40 ja 48. Finantsinspeksioon märgib, et selguse ja terviklikkuse huvides on asjakohane lugeda seda Finantsinspeksiooni soovituslikku juhendit koos Euroopa Pangandusjärelevalve asutuse suunise direktiivi 2014/49/EL kohaste hoiuste tagamise skeemide stressitestide kohta (EBA/GL/2016/04, 19.10.2016), mis sätestab peamised nõuded stressitestide teostamise kohta Tagatisfondile.

Suunise sisu

Võttes arvesse TFS-is, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/49/EL, 16.04.2014, mis käib hoiuste tagamise skeemide kohta, ja Euroopa Pangandusjärelevalve asutus vastu võetud suunises direktiivi 2014/49/EL kohaste hoiuste tagamise skeemide stressitestide kohta (EBA/GL/2016/04, 19.10.2016) stressitestide kohta sätestatud, on Finantsinspeksiooni stressitestide alased koostöö kohustused järgmised:

1. Kui Tagatisfond leiab stressitestide tegemisel puudusi, mis on omistatavad krediidasutustele, näiteks puudusi kliendipõhise lähenemise toimiku kvaliteedis, siis Finantsinspeksioon kui krediidasutuste järelevalve eest vastutav pädev asutus võtab kasutusele asjakohasid järelevalvelisi meetmeid, et need puudused likvideerida.
2. Finantsinspeksioon, sh selle kriisilahendusfunktsiooni täitev üksus, teeb koostööd Tagatisfondiga stressitestide stsenaariumide määratlemisel ja testide korraldamisel.
3. Kui Tagatisfondi kriisilahenduse stsenaariumi kohane stressitest toimub eraldiseisvalt, siis Tagatisfondi pöördumisel Finantsinspeksioon nõustab Tagatisfondi stressitesti stsenaariumi koostamisel ja testi korraldamisel ning Tagatisfondi soovil osaleb testis. Finantsinspeksioon teeb stressitesti teostamisel koostööd Tagatisfondiga ja esitab Tagatisfondile vajalikku teavet, et koostada ja rakendada stressiteste.

Soovituslik juhend hakkab kehtima alates 19.12.2016.